

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту



«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан

гуманітарно-педагогічного факультету Інна САВИЦЬКА

Червень 2023 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри виробничого та

інвестиційного менеджменту

Протокол № 8 від «18» квітня 2023 р.

В.о. завідувача кафедри

Марина ДЄЛІНІ

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»

Гарант ОП

Сергій БІЛАН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ З ОСНОВАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ
ТЕОРІЇ**

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
освітня програма	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
факультет	гуманітарно-педагогічний
розробники:	доцент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, к.е.н., Свердан М.М.

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Міжнародні економічні відносини з основами економічної теорії

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	Бакалавр
Спеціальність	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Освітня програма	«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Вибіркова
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	—
Форма контролю	екзамен
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
	денна форма навчання
Курс (рік підготовки)	4
Семестр	7
Лекційні заняття	15 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.
Лабораторні заняття	—
Самостійна робота	90 год.
Індивідуальні завдання	—
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Тематика дисципліни «Міжнародні економічні відносини з основами економічної теорії» пов'язана з вивченням дисциплін економічного профілю і належить до циклу нормативних професійно орієнтованих дисциплін освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр».

В сучасному світі інтенсивно розвивається інтеграція всіх секторів економіки держав різних регіонів планети. Процеси глобалізації охопили всі сфери господарського життя країн. Поглиблення міжнародної господарської співпраці дозволяє використовувати світовий досвід щодо здійснення регіональних перетворень. Це обумовлює зростання ролі міжнародних економічних відносин та їх вивчення в контексті розвитку вітчизняної економіки.

Вивчення дисципліни «Міжнародні економічні відносини з основами економічної теорії» підвищить рівень компетенції фахівців, стане вагомим фактором їх конкурентоспроможності.

Мета вивчення дисципліни «Міжнародні економічні відносини з основами економічної теорії» полягає в засвоєнні комплексу системи знань з міжнародної економіки, умов, форм, методів і основного інструментарію здійснення міжнародної економічної діяльності.

Завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладання дисципліни, є теоретична підготовка студентів і формування у них навичок у сфері міжнародних економічних відносин з питань:

- сутності понять міжнародної економіки та світового господарства;
- аналіз закономірностей розвитку ринкової економіки як основи функціонування різних сучасних господарських систем;
- тенденції міжнародної економічної взаємодії та міжнародної економічної інтеграції;
- сучасної структури міжнародної економічної структури;
- міжнародного поділу парці та кооперації виробництва;
- змісту теорій і концепцій міжнародної торгівлі;
- організації та специфіка міжнародної торгівлі товарами і послугами;
- особливостей організації міжнародного руху капіталу;
- специфіки міжнародної міграції робочої сили;
- сучасних процесів глобалізації світогосподарських зв'язків та шляхів вирішення загально цивілізаційних проблем людства;
- системи міжнародних економічних організацій та особливостей їх діяльності в сучасній світовій економіці.

Об'єктом навчальної дисципліни є система міжнародних економічних відносин.

Предметом вивчення дисципліни «Міжнародні економічні відносини з основами економічної теорії» є система господарських, економічних, правових, фінансових відносин у сфері міжнародної економічної діяльності ринкових суб'єктів.

Результатом вивчення дисципліни є здобуття теоретичних знань і практичних навичок з міжнародних економічних відносин, прикладна підготовка студентів і формування професійних компетенцій для їх застосування.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

загальні компетентності (ЗК):

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК3);
- здатність працювати в міжнародному контексті (ЗК5);
- здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК6);
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК7);
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК8);
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК12);
- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК13).

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному (ФК2);
- здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях (ФК3);
- здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав (ФК5);
- усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені (ФК8);
- здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем (ФК9).

Програмні результати навчання (ПРН):

- знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин (ПРН1);
- знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці (ПРН3);
- знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень (ПРН3);

- здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси (ПРН7);
- досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації (ПРН9);
- здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні (ПРН11);
- розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо (ПРН15).

3. Програма та структура навчальної дисципліни для: – повного терміну денної форми навчання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. **Теоретичні основи міжнародних економічних відносин**

Тема 1. Сутність та форми прояву міжнародних економічних відносин

Предмет вивчення курсу, його місце серед інших дисциплін. Мета, завдання і нові підходи до вивчення курсу, його інформаційно-методичне забезпечення.

Міжнародні економічні відносини як економічна категорія. Суттєвість міжнародних економічних відносин, їх значення, об'єктивна основа і передумови розвитку. Рівні розвитку міжнародних економічних відносин: функціональні, економічні, територіальні, за суб'єктами діяльності. Види та форми міжнародних економічних відносин, їх взаємозв'язок.

Передумови та необхідність економічної взаємодії суб'єктів господарювання з різних держав. Міжнародні економічні відносини як прояв об'єктивних економічних законів. Використання методів та прийомів економічних досліджень при вивченні метанаціонального господарства.

Світове господарство, основні етапи його формування та розвитку.

Структура сучасної міжнародної економічної системи.

Міжнародний розподіл праці: теоретичні та практичні аспекти. Розвиток системи МРП у сучасних умовах.

Тема 2. Міжнародні економічні відносини в системі світового господарства

Світове господарство: сутність, елементи і суб'єкти, фактори розвитку. Міжнародна господарча взаємодія. Якісний і кількісний аспекти розвитку світового господарства. Головні тенденції формування світового господарства, рівні і цикли його розвитку

Головні економічні закони розвитку світового господарства і міжнародних економічних відносин: інтернаціоналізація господарського життя, закон вартості, міжнародної конкуренції, нерівномірності економічного розвитку, міжнародного поділу праці, економічної інтеграції.

Поняття та система принципів розвитку міжнародних економічних відносин, основні (загальні) і спеціальні принципи.

Міжнародні економічні відносини як елемент структури світового господарства. Формування міжнародних економічних відносин з розвитком світового господарства. Міжнародні економічні відносини як необхідна умова розвитку і структурний елемент національних економік. Особливості міжнародних економічних відносин окремих груп країн (промислово-розвинутих, перехідних суспільств, країн, що розвиваються). Суб'єкти міжнародних економічних відносин.

Новий міжнародний економічний порядок – як концепція перебудови міжнародних економічних відносин.

Проблеми розвитку міжнародних економічних відносин – глобальні і регіональні. Глобалізація світового господарства та міжнародних економічних відносин як одна з головних ознак сучасного їх розвитку.

Проблеми зовнішньої заборгованості в міжнародних економічних відносинах. Форми, структура і масштаби зовнішньої заборгованості.

Лібералізація зовнішньої торгівлі – загальна проблема сучасних міжнародних економічних відносин.

Розвиток транснаціонального бізнесу.

Тема 3. Економічна типологія країн світу та міжнародна економічна інтеграція

Основні етапи стратегічного управління: стратегічне планування, стратегічний аналіз; стратегічний вибір; реалізація стратегії.

Нерівномірність соціально-економічного розвитку країн світу та їх типологія за різними ознаками. Регіональний принцип групування і головні регіональні групи країн світу.

Місце окремих угруповань країн у світовому господарстві та міжнародних економічних відносинах. Провідне значення економічно розвинених країн. Країни, що розвиваються: поняття, загальні ознаки та місце у світовій економіці. Соціально-економічна структура.

Проблема ліквідації економічної відсталості і неокolonіальної залежності країн, що розвиваються.

Нові індустріальні країни. Країни з перехідною економікою

Країни Організації Економічного Співробітництва та Розвитку (ОЕСР). Країни “Сімки”. Три центри економічного розвитку.

Тема 4. Міжнародний поділ праці і кооперація виробництва

Міжнародний розподіл факторів виробництва. Класифікація факторів виробництва по походженню (основні та розвинуті) та по ступеню спеціалізації (загальні та спеціальні). Міжнародна мобільність факторів виробництва.

Теоретичні основи міжнародного поділу праці. Міжнародний поділ праці, основні фактори та показники його розвитку. Особливості міжнародного поділу праці в сучасних умовах.

Міжнародні спеціалізація і кооперування виробництва як форми прояву міжнародного поділу праці.

Інтернаціоналізація виробництва. Інтернаціоналізація господарської діяльності. Глобалізація.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Міжнародна економічна діяльність

Тема 5. Міжнародна торгівля

Міжнародна торгівля як основна форма міжнародних економічних відносин, її структура та динаміка розвитку.

Теорії міжнародної торгівлі.

Міжнародна конкуренція. Конкурентоспроможність. Конкурентні переваги.

Еволюція форм ринку. Класифікація світових товарних ринків.

Сучасні особливості розвитку міжнародної торгівлі. Основні показники міжнародної торгівлі. Показники кон'юнктури світових товарних ринків.

Ціноутворення на світовому ринку. Ознаки світової ціни. Ціноутворюючі фактори. Рівні світових цін.

Види і форми міжнародної торгівлі.

Міжнародна торгівля послугами.

Регулювання міжнародних торговельних відносин.

Тема 6. Міжнародний рух капіталу

Міжнародний рух капіталу: сутність та причини. Передумови розвитку міжнародного руху капіталу.

Основні форми та цілі вивозу капіталу закордон.

Сутність міжнародного кредиту, його види, принципи, функції, суб'єкти та форми. Єврокредит.

Міжнародна інвестиційна діяльність.

Переваги і недоліки спільного підприємництва.

Світовий фінансовий ринок та його структура.

Проблема заборгованості та можливі шляхи її розв'язання.

Міжнародні валютні відносини. Національні та світова валютні системи.

Конвертованість валюти. Міжнародна валютна ліквідність. Валютний курс. Валютна політика.

Міжнародні розрахунки.

Міжнародні корпорації у світовому господарстві

Тема 7. Міжнародна міграція робочої сили

Сутність і особливості міжнародної міграції робочої сили.

Етапи розвитку міжнародної міграції робочої сили.

Сутність, структура та основні риси світового ринку праці. Основні види і центри міжнародної міграції робочої сили. Рівні й органи регулювання міжнародної міграції робочої сили.

Позитивні і негативні соціально-економічні наслідки міжнародної міграції робочої сили для країн-імпортерів та країн-експортерів.

Міжнародна організація праці. Міжнародна організація міграції.

Інтеграція України у світовий ринок праці. Міграційна політика України.

Тема 8. Міжнародні економічні організації у глобальній економіці

Поняття міжнародні економічні організації.

Міжнародні економічні організації в системі міжнародних економічних відносин.

Міжнародні економічні організації як проява тенденції багатостороннього економічного співробітництва. Етапи розвитку міжнародних економічних організацій. Головні функції, принципи і методи діяльності міжнародних економічних організацій.

Сучасна система міжнародних економічних організацій, їх класифікація. Участь країн в міжнародних економічних організаціях як одна з форм реалізації їх суверенітету.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	тижні	усього	у тому числі				
л			п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародних економічних відносин							
Тема 1. Сутність та форми прояву міжнародних економічних відносин	1	16	2	2	-	-	12
Тема 2. Міжнародні економічні відносини в системі світового господарства	2	15	2	2	-	-	11
Тема 3. Економічна типологія країн світу та міжнародна економічна інтеграція	3	15	2	2	-	-	11
Тема 4. Міжнародний поділ праці і кооперація виробництва	4	15	2	2	-	-	11
Разом за змістовим модулем 1		61	8	8	-	-	45
Змістовий модуль 2. Міжнародна економічна діяльність							
Тема 5. Міжнародна торгівля	5	15	2	2	-	-	11
Тема 6. Міжнародний рух капіталу	6	15	2	2	-	-	11
Тема 7. Міжнародна міграція робочої сили	7	15	2	2		-	11
Тема 8. Міжнародні економічні організації у глобальній економіці	8	14	1	1		-	12
Разом за змістовим модулем 2		59	7	7	-	-	45
Курсовий проект (робота)			-	-	-	-	-
Усього годин		120	15	15	-	-	90

4. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом.

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародних економічних відносин		
1	Сутність та форми прояву міжнародних економічних відносин	2
2	Міжнародні економічні відносини в системі світового господарства	2
3	Економічна типологія країн світу та міжнародна економічна інтеграція	2
4	Міжнародний поділ праці і кооперація виробництва	2
<i>Разом за модулем 1</i>		8
Змістовий модуль 2. Міжнародна економічна діяльність		
5	Міжнародна торгівля	2
6	Міжнародний рух капіталу	2
7	Міжнародна міграція робочої сили	2
8	Міжнародні економічні організації у глобальній економіці	1
<i>Разом за модулем 2</i>		7
<i>Всього</i>		15

6. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

7. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародних економічних відносин		
1	Сутність та форми прояву міжнародних економічних відносин	12
2	Міжнародні економічні відносини в системі світового господарства	11
3	Економічна типологія країн світу та міжнародна економічна інтеграція	11
4	Міжнародний поділ праці і кооперація виробництва	11
<i>Разом за модулем 1</i>		45
Змістовий модуль 2. Міжнародна економічна діяльність		
5	Міжнародна торгівля	11
6	Міжнародний рух капіталу	11
7	Міжнародна міграція робочої сили	11
8	Міжнародні економічні організації у глобальній економіці	12
<i>Разом за модулем 2</i>		45
<i>Всього</i>		90

8. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

Контрольні питання

1. Міжнародні економічні відносини та світове господарство.
2. Міжнародний розподіл праці.
3. Міжнародна торгівля і сучасні тенденції її розвитку.
4. Основні форми зовнішньоторговельної політики держави.
5. Тарифні та нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.
6. Міжнародний ринок послуг.
7. Міжнародний ринок цінних паперів.
8. Міжнародні фінансово-кредитні відносини.
9. Міжнародна міграція капіталу у підприємницькій формі.
10. Інвестиційний ризик у процесі іноземних капіталовкладень та основні методи його зниження.
11. Іноземні інвестиції в економіку України.
12. Міжнародний ринок технологій.
13. Міждержавна міграція робочої сили у сучасних умовах.
14. Державне регулювання процесів зовнішньої трудової міграції.
15. Міжнародні валютні відносини.
16. Національна та світова валютні системи.
17. Валютні курси та фактори їхньої динаміки.
18. Валютний ринок у сучасних умовах.
19. Золотий стандарт у міжнародних валютних відносинах.
20. Бреттон-Вудська валютна система.
21. Сучасний стан і тенденції розвитку світової валютної системи.
22. Розрахунковий баланс країни.
23. Платіжний баланс країни.
24. Європейська економічна інтеграція.
25. Економічна інтеграція у Північній Америці.
26. Економічна інтеграція в Азійсько-Тихоокеанському регіоні.
27. Економічна глобалізація, її основні форми й етапи.
28. Особливості глобалізаційного процесу у сучасній економіці.
29. Місце і роль України у системі світового господарства.
30. Проблеми розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України.

**Тестові завдання для визначення рівня
засвоєння знань студентами**

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОС «Бакалавр» Спеціальність «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»	Факультет аграрного менеджменту кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту 202_ – 202_ навч. рік	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 з дисципліни «Міжнародні економічні відносини з основами економічної теорії»	Затверджую В.о. завідувача кафедри
			(підпис) Деліні М.М. _____ 20__ р.
Екзаменаційне питання <i>(максимальна оцінка 10 балів на відповідь на запитання)</i>			
1. Міжнародні економічні відносини та світове господарство.			
2. Валютний ринок у сучасних умовах.			

Тестові завдання різних типів
(максимальна оцінка 10 балів на відповідь на тестові запитання)

1. Яка із зазначених форм МЕВ характеризує обмін товарами між країнами:

1. валютно-фінансові відносини;
2. міжнародна торгівля;
3. міжнародні транспортні відносини;
4. міграція робочої сили.

2. Яка із зазначених форм МЕВ сприяє збуту товарів:

1. валютно-фінансові відносини;
2. міжнародний туризм;
3. міжнародна торгівля;
4. міжнародне співробітництво.

3. Яка із зазначених форм МЕВ характеризується переміщенням осіб найманої праці між країнами:

1. міжнародне співробітництво;
2. міжнародний туризм;
3. міжнародні транспортні відносини;
4. міграція робочої сили.

4. Яка із зазначених форм МЕВ виявляється у вигляді експорту капіталу до інших країн:

1. валютно-фінансові відносини;
2. міжнародний рух капіталу;
3. валютно-кредитні відносини;
4. виробнича діяльність.

5. Яка із зазначених форм МЕВ характеризує відносини між кредиторами та позичальниками різних країн:

1. валютно-фінансові відносини;
2. міжнародний туризм;
3. валютно-кредитні відносини;
4. виробниче співробітництво.

6. Яка із зазначених форм МЕВ характеризує платіжні відносини між країнами:

1. валютно-фінансові відносини;
2. виробнича діяльність;
3. міжнародна торгівля;
4. міграція робочої сили.

7. Роль МЕВ у світовому господарстві полягає у:

1. визначенні темпів розвитку та пропорцій світового господарства;
2. забезпеченні світових міжгалузевих і регіональних зв'язків;
3. посиленні взаємозалежності країн;
4. виробничому співробітництві.

8. Визначте, які найважливіші форми міжнародних економічних відносин названі неправильно:

1. міжнародна торгівля;
2. міжнародний рух капіталу;
3. міжнародні валютно-фінансові і кредитні відносини;
4. міжнародні економічні організації.

9. Виділяють такі економічні рівні МЕВ:

1. економічні контакти, економічна взаємодія, економічне співробітництво, економічна інтеграція;
2. економічні зв'язки, інтернаціоналізація, інтеграція;
3. інтернаціональний, регіональний, національний;
4. мікроекономічний, макроекономічний, національний.

10. Національний рівень МЕВ – це:

1. економічні відносини регіонів та інтеграційних об'єднань;
2. міжнародні економічні відносин окремих країн;
3. синтез усіх економічних взаємовідносин між країнами;
4. найпростіші відносини, що мають сталий характер.

9. Методи навчання

Сучасні вимоги до підготовки бакалаврів передбачають здобуття основних теоретичних знань, вмінь та навичок. Для опанування знань найкраще допоможуть інтерактивні методи навчання, їх застосування можливе як при засвоєнні лекцій та при самостійній роботі студента.

Для активізації процесу навчання студентів в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

- на лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал;
- зосереджується увага студентів на проблемних питаннях;
- наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань;
- звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем;
- заохочуються студенти до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи студентів є чіткий контроль відвідування студентами занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

Планування занять передбачає створення передумов для реалізації таких методологічних принципів навчального процесу:

- інтенсивне використання самостійної роботи студента (підготовчий етап до роботи над ситуаційним завданням, пошук матеріалу для виконання аналітичних та аналітично-ситуаційних задач, складання індивідуального алгоритму прийняття рішень);
- використання методу конкретної ситуації з метою пояснення нових теоретичних положень теми;
- активне використання технічних засобів навчання, в тому числі відеоматеріалів, які ілюструють і надають інформацію до ситуаційних задач;
- дотримання жорсткого регламенту: визначення часу на індивідуальну роботу, на обговорення та прийняття групового рішення, на представлення групового варіанту вирішення проблеми, на дискусію;
- впровадження принципу нормування: дотримання норм і правил при проведенні ділової гри, чітке визначення оцінювання результатів гри;
- дотримання умов недостатньої визначеності;
- використання різних рольових функцій при аналізі студентами конкретних ситуацій;
- активна підтримка внутрішньогрупової взаємодії студентів, залучення до обговорення всіх студентів.

Порівняно з традиційним, в інтерактивному навчанні змінюється сама роль викладача. Він поступається своєю активною роллю студентам і тільки спрямовує ігровий процес навчання та розвитку через співорганізацію взаємодії учасників, створює умови для їх ініціативи й творчого пошуку ефективних рішень конкретних ситуацій.

Методики активізації процесу навчання.

При викладанні дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачено застосування таких навчальних технологій, як: проблемні

лекції; робота в малих групах; семінари – дискусії; мозкові атаки; кейс-метод; ділові та рольові ігри; банки візуального супроводження.

Проблемні лекції направлено на розвиток логічного мислення студентів, коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздачею студентам під час лекцій друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. При читанні лекцій студентам даються питання для самостійного розмірковування, на які лектор відповідає сам, не чекаючи відповідей студентів. Така система примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Робота в малих групах дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Мозкові атаки – метод розв'язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити якнайбільшу кількість ідей за дуже обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає можливість наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи студента за творчим завданням.

Банки візуального супроводження сприяють активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності у вигляді презентації лекційного матеріалу за всіма темами дисципліни.

Індивідуально-консультативна робота.

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі: індивідуальних занять, консультацій, перевірки виконання завдань, що винесені на поточний контроль тощо.

Формами організації індивідуально-консультативної роботи є:

- за засвоєнням теоретичного матеріалу – консультації: індивідуальні (запитання – відповідь); групові (розгляд типових прикладів – ситуацій);
- за засвоєнням практичного матеріалу – консультації: індивідуальні і групові (поточні та перед іспитом).

10. Форми контролю

Контроль успішності навчання студентів проводиться у формах поточного і підсумкового контролю.

Видами контролю знань здобувачів вищої освіти є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестація.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Проміжна атестація проводиться після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля. Навчальний матеріал дисципліни поділяється на два змістові модулі.

Проміжна атестація визнає рівень знань здобувачів вищої освіти з програмного матеріалу змістового модуля (рейтингова оцінка із змістового модуля), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.

Засвоєння здобувачем вищої освіти програмного матеріалу змістового модуля вважається успішним, якщо рейтингова оцінка його становить не менше, ніж 60 балів за 100-бальною шкалою.

Після проведення проміжних атестацій із змістових модулів і визначення їх рейтингових оцінок визначається рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{НР}$ (не більше 70 балів) за формулою:

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R_{ЗМ}^{(1)} \cdot K_{ЗМ}^{(1)} + \dots + R_{ЗМ}^{(n)} \cdot K_{ЗМ}^{(n)})}{K_{ДИС}},$$

де $R_{ЗМ}^{(1)}, \dots, R_{ЗМ}^{(n)}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K_{ЗМ}^{(1)}, \dots, K_{ЗМ}^{(n)}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{ДИС} = K_{ЗМ}^{(1)} + \dots + K_{ЗМ}^{(n)}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі;

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти $K_{ЗМ}^{(1)} = \dots = K_{ЗМ}^{(n)}$. Тоді вона буде мати вигляд:

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R_{ЗМ}^{(1)} + \dots + R_{ЗМ}^{(n)})}{n}$$

Підсумкова атестація з навчальної дисципліни проводиться у формі екзамену.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. протокол № 10).

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результатами складання екзамену
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

Оцінка «Відмінно» виставляється студенту (слухачу), який систематично працював протягом семестру, показав під час екзамену різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вміє успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка «Добре» виставляється студенту, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поповнення у ході подальшого навчання та професійної діяльності.

Оцінка «Задовільно» виставляється студенту, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки у відповідях на іспиті і при виконанні іспитових завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених похибок під керівництвом науково-педагогічного працівника.

Оцінка «Незадовільно» виставляється студенту, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.

12. Навчально-методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни «Міжнародні економічні відносини з основами економічної теорії» (робоча програма навчальної дисципліни, програма навчальної дисципліни, курс лекцій, ілюстративні матеріали).
2. Електронний навчальний курс «Міжнародні економічні відносини з основами економічної теорії»: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4249>

13. Рекомендовані джерела інформації

Основна:

1. Андросов Т.В. Міжнародні організації: кредитно-модульний курс: навч.-метод. посібник. Харків : ХДУХТ, 2013. 145 с.
2. Антонюк Д., Бабець І., Мокій А. Глобальна економіка: підручник під грифом МОН. Запоріжжя: ЗІЕІТ – ФОБ Мокшанов В.В. 2017. 612 с.
3. Бестужева С.В. Міжнародні економічні відносини. Х.: ХНЕУ, 2009. 384 с.
4. Дахно І.І. Світова економіка: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2008. 280 с.
5. Віднійчук-Вірван Л.А., Вірван Н.В. Міжнародний бізнес. Українська бізнес-енциклопедія. Чернівці: ТОВ «Видавництво «Наші книги». 2008. 376 с.
6. Козак Ю.Г., Заєць М.А., Притула Н.В. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник. Одеса: «ТОВ.ПЛУТОН», 2016. 352 с.
7. Козак Ю.Г. Транснаціональні корпорації / Козак Ю.Г. навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2011. – 420 с.
8. Мазаракі А.А., Мельник Т.М. Міжнародні економічні відносини: підручник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 612 с.
9. Мокій А.І., Головаш Б.Е. Міжнародний менеджмент інноваційної діяльності. Навчальний посібник під грифом МОН. Запоріжжя-Львів: ЗІЕІТ-ЛІМ. 2016. 499 с.
10. Передрій, О.С. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. К.: Знання, 2008. 264 с.
11. Романчиков В.І., Романенко І.О. Міжнародні економічні відносини. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2008. 256 с.
12. Шнирков О.І., Мазуренко В.І., Рогач О.І. Світова економіка: підручник. К.: ВПЦ "Київський університет", 2018. 616 с.
13. Школа І.М., Козменко В.М., Бабінська О.В. Міжнародні економічні відносини: підручник. Чернівці: Книги-XXI, 2007. 544 с.

Додаткова:

1. Білорус О.Г. та ін. Глобальний конкурентний простір: [монографія]. К.: КНЕУ, 2008. 680 с.
2. Бугрій М.Г., Ус І.В., Федоренко Т.О., Медведкіна Є.О. Глобальна економіка у посткризовий період: тенденції та перспективи. К., НІСД, 2012. 46 с.
3. Дідківський М.І. Міжнародний трансфер технологій: навч. посіб. К., 2011. 365 с.

4. Лич В.М., Головаш Б.Е. Основи зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник. К.: Видавництво КНУБА, 2010. 40 с.
5. Лук'яненко Д.Г., Поручник А.М., Столярчук Я.М. Міжнародна економіка: підручник. К.: КНЕУ, 2014. 762 с.
6. Лук'яненко Д.Г., Чужиков В.І. Спільний європейський економічний простір: гармонізація міжрегіональних суперечностей: [монографія]. К.: КНЕУ, 2007. 544 с.
7. Романчиков В.І. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2008. 256 с.
8. Румянцев А.П. Міжнародна економіка: практикум. навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2007. 296 с.
9. Філіпенко А.С., Рогач О.І., Шнирков О.І. Світова економіка: підручник. К.: Либідь, 2008. 582 с.
10. Філіпенко А.С. Теорія міжнародної економічної політики: навч. посіб. К.: АКАДЕМВИДАВ, 2013. – 216 с.

Зарубіжна:

1. Bayne N., Woolcock S. The new economic diplomacy: decision-making and negotiation in international economic relations. Aldershot, Hants, England; Burlington, VT: Ashgate, 2007. xix, 391 p.
2. Brown C. Understanding international relations. London: Red Globe Press, 2019. xi, 308 p.
3. Frieden J.A., Lake D.A. International political economy: perspectives on global power and wealth. New York: St. Martin's Press, 1991. ix, 470 p.
4. Galindo Martin M.-A., Nissan E. International political economy. Hauppauge, N.Y.: Nova Science Publishers, 2010. xi, 247 p.
5. Goede M. de. International political economy and poststructural politics. Basingstoke, Hants.: Palgrave Macmillan, 2006. xi, 278 p.
6. Gray H.P., Richard S.C. International finance in the new world order. Oxford, OX, UK; Tarrytown, N.Y., USA: Pergamon, 1995. xviii, 385 p.
7. Griffiths M., O'Callaghan T., Roach S.C. International relations: the key concepts. Abingdon, Oxon; New York: Routledge, 2014. xvii, 446 p.
8. Hollist W.L., Tullis F.L. An International political economy. Boulder: Westview Press; London: F. Pinter, 1985. xii, 300 p.
9. Kevin S. Fundamentals of international financial management. Delhi: PHI Learning Private Ltd., 2022. xv, 304 p.
10. Lairson T.D., Skidmore D. International political economy: the struggle for power and wealth. Fort Worth: Harcourt Brace College Publishers, 1993. x, 342 p.
11. Lawson S. International relations. Cambridge, England: Polity Press, 2012. ix, 191 p.
12. Madura J., Hoque A., Krishnamurti C. International financial management. South Melbourne, Victoria: Cengage Learning Australia Pty Limited, 2022. xxii, 751 p.
13. Miller R.C. International political economy: contrasting world views. London: Routledge, 2008. xxi, 274 p.
14. Murthy G. International economic relations. New Delhi: Kalpaz Publications, 2008. 208 p.

15. Nester W. International relations: politics and economics in the 21st century. Belmont: Wadsworth/Thomson Learning, 2001. xviii, 571 p.
16. Nester W.R. Globalization, wealth, and power in the twenty-first century. New York: Palgrave Macmillan, 2010. 280 p.
17. Ocampo J.A., Kregel J., Griffith-Jones S. International finance and development. Hyderabad, India: Orient Longman; London: Zed Books, 2007. xii, 207 p.
18. Pomfret R. International trade: an introduction to theory and policy. Cambridge, Mass., USA: B. Blackwell, 1991. x, 280 p.
19. Rivera-Batiz F.L., Rivera-Batiz L.A. International finance and open economy macroeconomics. New York: Macmillan; Toronto: Maxwell Macmillan Canada; New York: Maxwell Macmillan International, 1994. xviii, 676, [20] p.
20. Rivera-Batiz L.A., Oliva M.-A. International trade: theory, strategies, and evidence. Oxford; New York: Oxford University Press, 2003. xvii, 712 p.
21. Sercu P. International finance: theory into practice. Princeton, N.J.: Princeton University Press, 2009. xiv, 815 p.
22. Spero J.E. The politics of international economic relations. New York: St. Martin's Press, 1990. ix, 404 p.
23. Ugeux G. International finance regulation: the quest for financial stability. Hoboken, New Jersey: Wiley, 2014. xxx, 205 p.
24. Viotti P.R., Kauppi M.V. International relations and world politics: security, economy, identity. Upper Saddle River, N.J.: Prentice Hall, 1997. xv, 381 p.
25. Walters R.S., Blake D.H. The politics of global economic relations. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall, 1992. vi, 281 p.
26. Weigall V. International relations: a concise companion. London: Arnold; New York: Distributed in the U.S.A. by Oxford University Press, 2002. vi, 256 p.

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.nbu.gov.ua>
2. <http://www.portal.rada.gov.ua>
3. <http://www.kmu.gov.ua>
4. <http://www.me.gov.ua>
5. <http://www.mfa.gov.ua>
6. <http://www.minfin.gov.ua>
7. <http://www.bank.gov.ua>
8. <http://www.ukrstat.gov.ua>
9. <http://www.undp.org>
10. <http://www.imf.org>
11. <http://www.wto.org>
12. <http://www.niss.gov.ua>
13. <http://www.uceps.com.ua>
14. <http://www.vuzlib.net>
15. <http://www.un.org/>
16. <http://www.unesco.org/general/rus/>
17. <http://www.coe.int/DefaultEN.asp>
18. <http://www.europa.eu.int/>

- 19.<http://www.osce.org/>
- 20.<http://ci.uz.gov.ua/org/cei/>
- 21.<http://www.nato.int/>
- 22.<http://www.aries.eu.int/>
- 23.<http://www.state.gov/>
- 24.<http://www.internationalcrisisgroup.org/>
- 25.www.cacianalyst.org
- 26.<http://www.cia.org/>
- 27.http://www.ca-c.org